

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

การประเมินความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร: การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์กลุ่มแฝง
เพื่อระบุปัจจัยเสี่ยงและนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

**An Assessment of Thai Reading Literacy of 2nd Grade Students in Samutsakorn
Primary Educational Service Area: An Application of Latent Class
Analysis to Identify Risk Factors and At-Risk Students**

สุปราณี ปิ่นคง (Supranee Pinkong)* นลินี ณ นคร (Nalinee Na Nakorn) **

สังวรณัฏฐ์ จักรระโทก (Sungworn Ngudgratoke) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินความสามารถด้านการอ่านภาษาไทย 2) ระบุนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทย และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2555 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 369 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของนักเรียน แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการอ่านของครูและโรงเรียน แบบบันทึกการออกเสียงรายบุคคล และแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการวิเคราะห์โมเดลแฝง (latent class analysis)

ผลการวิจัยที่สำคัญมีดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนสามารถแบ่งออกได้ 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับสูง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 41.73 กลุ่ม 2 นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 และกลุ่ม 3 นักเรียนกลุ่มเสี่ยง นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับต่ำจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 19.30

2. นักเรียนกลุ่มเสี่ยง คือนักเรียนที่มีความบกพร่องในการอ่านภาษาไทย ซึ่งปัญหาที่นักเรียนเหล่านี้มี คือ ปัญหาในการสะกดคำ

3. ปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทย ประกอบด้วย ครูที่ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านการสอน การสอนอ่านโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ การสอนอ่านโดยให้นักเรียนอ่านเอง การสอนอ่านโดยให้นักเรียนอ่านตามคู่มือการสอนอ่านโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย และการสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกทักษะ ปัจจัยด้านบวก ได้แก่ ครูใช้สื่อการสอน โดยใช้หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที แบบฝึกหัด ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหนังสือเรียนชุด วรรณคดีและวรรณกรรมแบบฝึกหัด ภาษาไทย ซึ่งมีรูปภาพประกอบข้อความ แบบฝึกมีความหลากหลาย ครูใช้เวลาในการสอนอ่านจับใจความและอ่านบทหรือโครงมาก การใช้สื่อการสอนอ่านโดยใช้ภาพ การสอนอ่านโดยใช้บัตรคำและปัจจัยด้านโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยด้านลบได้แก่ โรงเรียนมีป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนอ่านข่าวสาร โรงเรียนให้นักเรียนค้นคว้าหรืออ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ และ ปัจจัยด้านบวก ได้แก่ โรงเรียนมีกิจกรรมบันทึกการอ่าน

คำสำคัญ ความสามารถในการอ่าน ปัจจัยเสี่ยง นักเรียนกลุ่มเสี่ยง การวิเคราะห์ชั้นแฝง

*นักศึกษาลัทธิปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช Pinkong_nee@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช nalinee_na_nakorn@hotmail.com

***อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช sungworn@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The objectives of this research were (1) to assess 2nd grade students' reading literacy in Thai, (2) to identify at-risk students, and (3) to explore risk factors that related to students' deficiency in Thai reading literacy of PrathomSuksa II students in Samutsakorn province.

The sample of 2nd grade students enrolled in 2012 drawn from the Samutsakorn Office of Primary Education Area was 369 students. Research instruments included the survey of students' reading proficiency which were rated by teachers, the teacher and school survey of curriculum and reading activity, student pronunciation proficiency checklist, and the reading comprehension test. Data were analyzed through mean, percent, and a latent class analysis.

The major finding was as follows:

1. Latent class analysis revealed that students were classified into three different groups according to their patterns of responses to reading literacy items and these groups characterize different reading literacy levels namely the high reading literacy group (41.73%, n=154), the moderate reading literacy group (39.10%, n=144), and the at-risk group (19.30%, n=71).

2. The at-risk group of students consisted of those who were relatively deficient in reading skills. Specifically, this group consisted of students who had limited knowledge and skills in Thai orthography.

3. Factors that were related to the at-risk group membership who were deficient in reading literacy were mainly related to teacher factors. These risk factors included teachers' education majoring in noneducation, learning center-based teaching method, self-reading focused teaching method, teacher-led reading teaching method, multimedia-focused teaching method, practice-based teaching method. However, there were factors that related to the high achieving group, that included uses of Thai books named "language for life" and "language for speech"; uses of the workbook named "language for life" published by the Office of Basic Education Council, uses of book series in literature, uses of Thai workbook with mixes of pictures and words, and with variety of practice items; teachers spent a great amount of times teacher on comprehension, and poem reading instruction; uses of pictures for reading instruction; and uses of word bands for instruction. Schools factors that were correlated with being a membership of the at risk group included uses of billboards and news boards to encourage students to read and search, while the log files-based reading activity correlated with the high achieving group.

Keywords: Thai reading literacy, at-risk, risk factors, latent class analysis

*นักศึกษาลัทธิสุตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช Pinkong_nee@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช nalinee_na_nakorn@hotmail.com

***อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช sungworn@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

บทนำ

กระบวนการพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ที่สำคัญแนวทางหนึ่ง คือ การพัฒนาทักษะด้านการอ่าน การอ่านหนังสือหรือสื่อใดๆ ล้วนแต่มีความสำคัญต่อการสร้างพฤติกรรมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งสิ้น ยิ่งถ้ามีขั้นตอนการบ่มเพาะ ที่เหมาะสม น่าสนใจ ได้รับความรู้ลึก และปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้นักคนนั้นมีนิสัยรัก การอ่าน นำสู่การพัฒนาความคิดได้อย่างกว้างไกลไม่สิ้นสุด การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตในปัจจุบัน เป็น พฤติกรรมที่สำคัญในการเรียนรู้ การอ่านจัดเป็นทักษะหนึ่งในสี่ทักษะที่สำคัญ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน การอ่านช่วย เสริมสร้างพัฒนาการทางด้านสติปัญญา สิ่งที่ตามมาจากการอ่านคือการคิด เพราะเมื่ออ่านแล้วจะต้องทำความเข้าใจ เรื่องราวความหมายของสิ่งที่อ่าน การอ่านจึงผูกพันกับเรื่องของการคิดอย่างแยกจากกันไม่ออก เมื่ออ่านก็จะเกิด ความคิด จินตนาการตามเรื่องราวที่ได้อ่าน ประโยชน์ที่ตามมา คือ พัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กที่ดีอย่าง เค้นชัด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554:1) ดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมี พระราชดำรัสเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านว่า

*ข้าพเจ้าเห็นว่าการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตอันเป็นประโยชน์ต่อตนและสังคมในเชิงวิชาการ การอ่านมิใช่เพียงการรับสาร
เท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความคิดและภูมิปัญญาอันซับซ้อน ดังนั้น
การอ่านจึงเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งที่ต้องการ การศึกษาวิจัยทั้งในเชิงวิทยาศาสตร์และ
สังคม เพื่อนำผลการศึกษายวิจัยไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์กับการพัฒนาบุคลากรใน
ระดับการศึกษาและสาขาอาชีพต่างๆ (แม้นมาส ชวลิต, 2545:2)*

นอกจากนี้ การอ่านยังเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้ ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านคือ สามารถอ่านได้เก่ง อ่านได้เร็ว ย่อมมีโอกาสในชีวิตหลายๆ ด้านมากกว่า เช่น ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้าน ประกอบอาชีพ เป็นต้น สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วและทันสมัยกว่าผู้ที่ขาดทักษะในการ กระบวนการศึกษาธิการ (2549:1) ได้กล่าวว่าการอ่านทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชาติ การ อ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง ดังนี้ 1) สำคัญต่อชีวิตประจำวัน การอ่านเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ ผู้อ่านมากย่อมรู้มากและถ้านำความรู้ที่ได้นั้นมาใช้ประโยชน์ต่อสังคม สังคมนั้นย่อมมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนา ไปในทางที่ถูกที่ควรอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การปลูกฝังให้รักการอ่านตั้งแต่เยาว์วัย จึงเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต และ 2) การอ่านเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนการสอนและมีความสำคัญ ยิ่งต่อความสำเร็จ การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งอันจะส่งผลต่อการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะ ระดับประถมศึกษา หากเริ่มต้นติดรากฐานการอ่านของเด็กก็จะดี นอกจากนี้ ไพพรรณ อินทนิล (2546: 7-9) กล่าวว่า การอ่านเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษา เพราะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว กว้างขวางยิ่งขึ้น เพราะการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ล้วนแต่ใช้การอ่านเป็นสื่อใน การเรียนรู้ทั้งสิ้น กิจกรรมในสถานศึกษา 80-90% ต้องอาศัยการอ่าน ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการอ่าน จึง สามารถร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนมักมีความคิดกว้างขวางขึ้น ดังจะเห็นว่าการ อ่านมีความสำคัญมาก เพราะพื้นฐานของการจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่อง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ตัวอักษรไทย อ่านภาษาไทย เขียนภาษาไทยให้ได้และถูกต้องชัดเจน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2554:15) ได้กล่าวถึงจุดเน้นคุณภาพผู้เรียนด้านความสามารถและทักษะของนักเรียนชั้น ป.1-3 ว่า “นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-3 อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น มีทักษะการคิดพื้นฐาน ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่าง สร้างสรรค์ตามช่วงวัย”

ถึงแม้ว่าการอ่านมีความสำคัญกับการเรียนการสอนมาก และหลักสูตรได้ให้ความสำคัญของการอ่านในทุกระดับชั้น แต่ปัญหาการอ่านก็ยังเป็นปัญหาที่สำคัญ โดยมีหลักฐาน คือในปี พ.ศ. 2552 สำนักงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รายงานผลการประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ว่า นักเรียนอ่านไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 37,813 คน และเขียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 93,880 คน (<http://www.motherancare.in.th>) นอกจากนี้สถิติการสำรวจจำนวนนักเรียนที่อ่านไม่ได้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้สำรวจนักเรียนที่อ่านไม่ได้ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จากนักเรียนทั้งหมด 4,293 คน พบว่ามีนักเรียนอ่านไม่ได้จำนวน 947 คน คิดเป็นร้อยละ 22.05 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร)

ผลงานวิจัยหลายๆ เรื่อง พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนหลายประการ เช่น รุ่งรัตน์ บุญเรือง (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่จำแนกความสามารถการอ่านภาษาไทย พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยการบริหาร ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านนักเรียนสามารถจำแนกกลุ่มความสามารถการอ่านภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ และ วิทยากร เชิงกุล (2551 : ฐ) รวมทั้งการขาดแคลนครูภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทในปี 2547 มีครูสอนไม่ตรงวุฒิราว 20,000 คน นอกจากนี้แล้วปัญหาว่าครูได้รับการฝึกอบรมมาแบบเก่า ไม่ได้รักการอ่าน การค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้และทักษะในการสอน ครูอาจารย์จำนวนมากคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ไม่เป็นได้แต่สอนตามตำราให้นักเรียนท่องจำไปวันๆ

นอกจากนี้ด้วยสังคมไทยปัจจุบันมีชาวต่างชาติมาอาศัยอยู่มากขึ้น ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้เรียน อาจเกิดจากความแตกต่างในการใช้ภาษาแม่ ด้วยเหตุที่ทักษะการสื่อสารในภาษาแม่จะเป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่ง ในการสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ภาษาอื่นๆ ตามมา การใช้ภาษาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันมีความเกี่ยวข้องกับผู้ใช้ภาษาเป็นอย่างมาก ทั้งในฐานะผู้สื่อสารและในฐานะผู้รับสาร หากมีความแตกต่างกันมาก ก็ย่อมส่งผลต่อการใช้ภาษาได้ เช่น พื้นฐานความรู้ของทั้งสองฝ่าย หากมีความแตกต่างกัน ย่อมส่งผลให้ผู้พูดหรือผู้ฟังเกิดความเข้าใจไม่ตรงกันได้ ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร หรือการมีภูมิปัญญาแตกต่างกัน อาจทำให้มีการใช้ภาษาถิ่น ทำให้อีกฝ่ายไม่เข้าใจได้

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าปัญหาการอ่านของนักเรียนมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน และจากการสำรวจจำนวนนักเรียนที่อ่านไม่ออกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2552 มีจำนวน 947 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร) จำนวนนักเรียนที่อ่านไม่ออกคิดเป็นร้อยละ 22.05 ซึ่งถือเป็นปัญหาที่ค่อนข้างสูงโดยต้องเร่งแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นช่วงวัยที่ต้องพัฒนาให้อ่านออกเขียนได้ หากไม่เร่งแก้ไขปัญหาในการอ่านจะส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนในระดับสูงขึ้น ดังนั้น การแก้ไขปัญหาคือการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำเป็นต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาที่ลึกซึ้ง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินความสามารถในการอ่าน และศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับความสามารถ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ในการอ่านของนักเรียน เพื่อระบุกลุ่มที่มีความเสี่ยง หรือมีความบกพร่องในการเรียนภาษาไทย และปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับความบกพร่องด้านภาษาไทย

ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยในครั้งนี้จะสามารถ ระบุนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทยและปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทย ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูผู้สอน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อให้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อันจะเป็นการพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาการศึกษาของประเทศสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อระบุนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 369 คน จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีทั้งหมด 4 ฉบับ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของนักเรียน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลภูมิหลังของนักเรียน ตอนที่ 2 แบบสอบถามความสนใจภาษาไทยของนักเรียน ฉบับที่ 2 แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการอ่านของครูและโรงเรียน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานในการจัดหลักสูตร ตอนที่ 3 วิธีสอนและการใช้สื่อของครู โดยมีค่าดัชนีสอดคล้องที่ 0.79 ฉบับที่ 3 แบบบันทึกการออกเสียงรายบุคคล ประกอบด้วยคำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ คำที่มีอักษรนำ คำที่มีตัวการันต์ คำที่มี รร คำที่มีพยัญชนะและสระที่ไม่ออกเสียง คำอ่านอาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.06-0.83 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .82 และฉบับที่ 4 แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแบบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.44-0.87 คำอ่านอาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.13-0.75 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .85 การวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนใช้สถิติค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุกลุ่มเสี่ยงและการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง และปัจจัยที่เอื้อต่อความสามารถด้านภาษาไทยของนักเรียนใช้การวิเคราะห์ชั้นแฝง (latent class analysis) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการส่งแบบสอบถามให้โรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกจากการสุ่มด้วยตนเอง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และการดำเนินการใช้เครื่องมือในการวิจัย นัดหมายวัน เวลา ที่เก็บรวบรวมข้อมูล รับแบบสอบถาม และแบบทดสอบกลับคืนมาตรวจความถูกต้องสมบูรณ์ตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูล

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลภูมิหลังของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีเชื้อชาติไทยร้อยละ 82.10 นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 97.80 อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองมากที่สุดร้อยละ 52.30 บิดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุดร้อยละ 28.20 แม่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด ร้อยละ 27.10 พ่อมีอาชีพรับจ้างมากที่สุด ร้อยละ 66.10 มารดามีอาชีพรับจ้างมากที่สุด ร้อยละ 66.10 ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 5,000-10,000 มากที่สุดร้อยละ 32.00 ภาษาที่นักเรียนใช้พูดที่บ้าน ภาษาไทยร้อยละ 84.30 นักเรียนอ่านหนังสือให้ผู้ปกครองฟังที่บ้าน ร้อยละ 12.50 ผู้ปกครองซื้อหนังสือให้นักเรียนร้อยละ 77.80 และผู้ปกครองซื้อหนังสือให้นักเรียนอ่านเดือนละ 1 เล่มมากที่สุด ร้อยละ 38.40

2. ข้อมูลภูมิหลังของครู พบว่าครูส่วนมากมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 96.40 จบการศึกษาสาขาประถมศึกษาร้อยละ 21.70 รองลงมาสาขาวิชาภาษาไทยร้อยละ 19.30 ประสบการณ์การสอน ระหว่าง 6-10 ปีมากที่สุด ร้อยละ 37.30

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเป็นสมาชิกกลุ่ม (class)

การวิเคราะห์หาค่าที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2

3.1 ผลการวิเคราะห์โอกาสการเป็นสมาชิกกลุ่มสูง(class 1) เทียบกับกลุ่มเสี่ยง (class3) ผลการวิเคราะห์พบว่า การใช้สื่อการสอน 1) แบบฝึกหัด ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ(NAME11)ซึ่งพบว่านักเรียนในโรงเรียนที่ใช้แบบฝึกหัด ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่มสูง (Class 1) มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถเสี่ยง (class 3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ($B=654.326$, $t=999$, $p=999$) การที่ครูสอนโดยใช้ แบบฝึกหัด ภาษาไทยของบริษัทเอกชน A แบบฝึกหัด ภาษาไทยของบริษัทเอกชน B และบริษัท แบบฝึกหัด ภาษาไทยของบริษัทเอกชน C (NAME12) นักเรียนมีโอกาสนในการเป็นสมาชิกกลุ่มสูง (Class1) มากกว่ากลุ่มเสี่ยง (class 3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ($B=9.247$, $t=999$, $p=999$) ปัจจัยด้านโรงเรียนที่สามารถทำนายโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่ม (class) มี 1 ตัวแปร คือ ด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนมีป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนอ่านข่าวสาร (READ1) ซึ่งพบว่าโรงเรียนที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนอ่านข่าวสาร มีโอกาสเป็นสมาชิกกลุ่มเสี่ยง (class 3) ได้มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถสูง (class 1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ($B=-5.213$, $t=999$, $p=999$) 2) โรงเรียนมีกิจกรรมบันทึกการอ่าน (READ3) ซึ่งพบว่าโรงเรียนที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยมีกิจกรรมบันทึกการอ่าน นักเรียนมีโอกาสนเป็นสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถสูง (class 1) ได้มากกว่า สมาชิกกลุ่มเสี่ยง (class 3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.01 ($B=29.784$, $t=999$, $p=999$)

3.2 ผลการวิเคราะห์โอกาสการเป็นสมาชิกกลุ่มสูง(class 2)เทียบกับกลุ่มเสี่ยง (class3)ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยด้านคุณภาพครูผู้สอน ที่สามารถทำนายโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่ม (class) มี 4 ตัวแปร คือ สาขาวิชาที่จบ เวลาที่ใช้ในการสอน ด้านวิธีการสอน และการใช้สื่อการสอน สาขาวิชาที่จบ (Group) พบว่า นักเรียนที่เรียนกับครูที่ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านการสอน มีโอกาสเป็นสมาชิกกลุ่มเสี่ยง (class 3) มากกว่ากลุ่ม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ที่มีความสามารถปานกลาง (Class 2) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=-25.866$, $t=999$, $p=999$) การสอนอ่านที่ใช้เวลามาก 1) ครูสอนอ่านจับใจความเรื่องเล่า โดยใช้เวลา 60 นาที (TIME13) พบว่า มีโอกาสเป็นสมาชิก กลุ่มปานกลาง (class 2) มากกว่ากลุ่มเสี่ยง (Class 3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=13.731$, $t=999$, $p=999$) 2) ครูสอนอ่านจับใจความบทร้อยกรอง โดยใช้เวลา 60 นาที (TIME14) มีโอกาสเป็นสมาชิก กลุ่มปานกลาง (class 2) มากกว่ากลุ่มเสี่ยง (Class 3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=12.917$, $t=999$, $p=999$)

ด้านวิธีการสอน พบว่า 1) การสอนอ่านโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ (TEACH2) สามารถทำนายโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่มเสี่ยง (Class 3) มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (class 2) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=-3.183$, $t=999$, $p=999$) 2) การสอนอ่านโดยให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง (TEACH2) ซึ่งพบว่าครูที่สอนด้วยวิธีการที่ให้นักเรียนอ่านด้วยตนเองสามารถทำนายโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่มเสี่ยง (Class 3) มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (class 2) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=-3.693$, $t=999$, $p=999$) 3) การสอนอ่านโดยให้นักเรียนอ่านตามครู (TEACH4) ซึ่งพบว่าครูที่สอนด้วยวิธีการที่ให้นักเรียนอ่านตามครูสามารถทำนายโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่มเสี่ยง (Class 3) มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (class 2) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=-1.358$, $t=999$, $p=999$) 4) สอนอ่านโดยใช้ภาพ (TEACH5) ซึ่งพบว่าครูที่สอนโดยใช้บัตรคำมีโอกาสเป็นสมาชิกกลุ่มปานกลาง (Class 2) มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถเสี่ยง (class 3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=0.248$, $t=999$, $p=999$) 5) การสอนอ่านโดยใช้บัตรคำ (TEACH8) ซึ่งพบว่าครูที่สอนโดยใช้บัตรคำมีโอกาสเป็นสมาชิกกลุ่มปานกลาง (Class 2) มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถเสี่ยง (class 3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=2.838$, $t=999$, $p=999$) 6) สอนอ่านโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย (TEACH9) ซึ่งพบว่าครูที่สอนอ่านโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย สามารถทำนายโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่มเสี่ยง (Class 3) มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (class 2) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=-0.266$, $t=999$, $p=999$) 7) การสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกทักษะ (TEACH10) ซึ่งพบว่าครูที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะสามารถทำนายโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่มเสี่ยง (Class 3) มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (class 2) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=-2.746$, $t=999$, $p=999$) การใช้สื่อการสอน พบว่า 1) หนังสือเรียนภาษาไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที (NAME1) มีโอกาสเป็นสมาชิกกลุ่มปานกลาง (Class 2) มากกว่ากลุ่มเสี่ยง (class 3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=145.064$, $t=999$, $p=999$) 2) หนังสือเรียนภาษาไทย ของบริษัท A B C ชุด วรรณคดีและวรรณกรรม (NAME3) พบว่านักเรียนในโรงเรียนที่ใช้หนังสือเรียนภาษาไทย ชุด วรรณคดีและวรรณกรรม (NAME3) ของบริษัท A B C (นามสมมติ) พบว่า หนังสือเรียนภาษาไทย ชุด วรรณคดีและวรรณกรรม มีโอกาสเป็นสมาชิกกลุ่มปานกลาง (Class 2) มากกว่ากลุ่มเสี่ยง (class 3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=0.207$, $t=999$, $p=999$) 3) แบบฝึกหัด ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (NAME11) มีโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่มปานกลาง (Class 2) มากกว่ากลุ่มเสี่ยง (class 3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=621.661$, $t=999$, $p=999$) 3) แบบฝึกหัด ภาษาไทยของบริษัท เอกชน A แบบฝึกหัด ภาษาไทยของบริษัท เอกชน B และแบบฝึกหัด ภาษาไทยของบริษัท เอกชน C (NAME12) พบว่าโรงเรียนที่ใช้แบบฝึกหัดของบริษัทเอกชน 3 แห่ง ซึ่งใช้นามสมมติว่า ภาษาไทยของบริษัท A แบบฝึกหัด ภาษาไทยของบริษัท B และบริษัท แบบฝึกหัด ภาษาไทยของบริษัท C ทำนายโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่มปานกลาง (Class 2) มากกว่ากลุ่มเสี่ยง (class 3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=1.436$, $t=999$, $p=999$)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ปัจจัยด้านโรงเรียน พบว่า โรงเรียนให้นักเรียนค้นคว้าหรืออ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยโรงเรียนให้นักเรียนค้นคว้าหรืออ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ ทำนายโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่มเสี่ยง (Class3) มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (class 2) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ($B=-0.002$, $t=999$, $p=999$)

สรุปว่าปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณภาพครูผู้สอน ที่สามารถทำนายโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่ม (class) มี 4 ตัวแปร คือ สาขาวิชาที่จบของครู ได้แก่ครูที่ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านการสอน เวลาที่ใช้ในการสอน ได้แก่ การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองโดยใช้เวลา 60 นาที การอ่านจับใจความเรื่องเล่า โดยใช้เวลา 60 นาที ด้านวิธีการสอน ได้แก่ สอนอ่านโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ การสอนอ่านโดยให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง การสอนอ่านโดยให้นักเรียนอ่านตามครู สอนอ่านโดยใช้ภาพ การสอนอ่านโดยใช้บัตรคำสอนอ่านโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย การสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกทักษะ การใช้สื่อการสอน ได้แก่ หนังสือเรียนภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที แบบฝึกหัด ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และหนังสือเรียนชุด วรรณคดีและวรรณกรรม (NAME3) และแบบฝึกหัดที่มีรูปภาพประกอบ มีรูปแบบข้อคำถามหลากหลาย ปัจจัยด้านโรงเรียน ที่สามารถทำนายโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่ม (class) มี 3 ตัวแปร คือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน ได้แก่ มีป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนอ่านข่าวสารโรงเรียนมีกิจกรรมบันทึกการอ่าน และโรงเรียนให้นักเรียนค้นคว้าหรืออ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทย

Categorical Latent Variables	Estimate	S.E.	Est./S.E.	P-Value
C#1				
มีป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนอ่าน				
ข่าวสาร(READ1)	-5.213	0	999	999**
มีกิจกรรมบันทึกการอ่าน (READ3)	29.784	0	999	999**
แบบฝึกทักษะภาษาไทย (NAME11)	654.326	0	999	999**
แบบฝึกทฤษฎีพื้นฐานภาษาไทย (NAME12)	9.247	0	999	999**
C#2				
สาขาวิชาที่จบไม่ใช่ด้านการศึกษา (GROUP)				
ให้นักเรียนค้นคว้าหรืออ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ (READ7)	-0.002	0	999	999**
อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง (TIME10)	-45.226	0	999	999**
การอ่านจับใจความเรื่องเล่า (TIME12)	13.731	0	999	999**
การอ่านจับใจความบทร้อยกรอง (TIME14)	12.917	0	999	999**
ภาษาพาที (NAME1)	145.064	0	999	999**

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 1 (ต่อ)

Categorical Latent Variables	Estimate	S.E.	Est./S.E.	P-Value
วรรณคดีและวรรณกรรม (NAME3)	0.207	0	999	999**
แบบฝึกทักษะภาษาไทย (NAME11)	621.661	0	999	999**
แบบฝึกทฤษฎีพื้นฐานภาษาไทย (NAME12)	1.436	0	999	999**
ใช้ศูนย์การเรียนรู้ (TEACH2)	-3.183	0	999	999**
ให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง (TEACH3)	-3.693	0	999	999**
ให้นักเรียนอ่านตามครู (TEACH4)	-1.358	0	999	999**
สอนอ่านโดยใช้ภาพ (TEACH5)	0.248	0	999	999**
สอนอ่านโดยใช้บัตรคำ (TEACH8)	2.838	0	999	999**
สอนอ่านโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย (TEACH9)	-0.266	0	999	999**
สอนอ่านโดยใช้แบบฝึก (TEACH10)	-2.746	0	999	999**

หมายเหตุ รายการที่มี S.E. = 0 ทำให้ t และ p value คำนวณค่าไม่ได้ โปรแกรม Mplus ใช้ค่า 999 แทน

C#1 = กลุ่มสูง (class 1)

C#2 = กลุ่มปานกลาง (class 2)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการประเมินความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีผลการวิจัยที่สำคัญ ซึ่งนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนสามารถแบ่งออกได้ 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับสูง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 ซึ่งนักเรียนมีผลคะแนนอ่านในระดับสูงในการอ่านคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ คำที่มีอักษรนำ และ คำที่มีตัวการันต์ กลุ่ม 2 นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 ซึ่งนักเรียนมีผลคะแนนอ่านในระดับสูงในการอ่านคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ คำที่มีตัวการันต์ และ คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ (ควบแท้) และ กลุ่ม 3 นักเรียนกลุ่มเสี่ยง สอดคล้องกับ บันลือ พฤกษะวัน (2538) กล่าวว่า ขั้นตอนแรกที่สอนให้นักเรียนอ่านออก ควรใช้วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ คือการอ่านที่ให้นักเรียนได้รู้จักว่าคำประกอบด้วยพยัญชนะวรรณยุกต์ ตัวสะกด วิธีการสอนให้เด็กได้รู้จักหลักเกณฑ์ของการเรียงลำดับตัวอักษรภายในคำหนึ่งๆ เพื่อจะได้หลีกเลี่ยงได้ชัดเจน และเขียนคำนั้นได้ถูกต้อง วิธีสอนอ่านแบบแจกลูกสะกดคำได้แนวคิดมาจากที่มนุษย์ใช้เสียงเป็นภาพ วิธีสอนอ่านเป็นคำเป็นประโยค วิธีสอนอ่านที่มุ่งอ่านเฉพาะคำหรือเรื่องราวที่มีความหมาย โดยมีภาพเป็นเครื่องล่อใจ ภาพจะช่วยในการอ่านจะเป็นแนวช่วยบอกเรื่องเป็นที่น่าสนใจให้เด็กอยากอ่าน การอ่านเป็นแบบคำ ซึ่งสอดคล้องกับจิตวิทยาในการสอนอ่านตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่ว่า การเรียนรู้เป็นส่วนร่วม คืออ่านเป็นคำๆ เป็นประโยค แล้วจึงแยกแจกลูกสะกดคำ ฝึกรอ่านภายหลังซึ่งมีส่วนสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

2. ปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านคุณภาพครูผู้สอน ที่สามารถทำนายโอกาสในการเป็นสมาชิกกลุ่ม เสี่ยง มี 4 ตัวแปร คือ สาขาวิชาที่จบ เวลาที่ใช้ในการสอน วิธีการสอน และการใช้สื่อการสอน

สาขาวิชาที่จบของครู พบว่าครูที่ไม่จบการศึกษาทางด้านการสอน มีความรู้ไม่ตรงกับสาขาวิชา ที่สอนทำให้การเรียนการสอนไม่ได้คุณภาพ ข้อค้นพบนี้สนับสนุนแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่อิงมาตรฐาน กล่าวคือครูต้องสอนเนื้อหาให้สอดคล้องกับมาตรฐานและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้ บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร การที่ครูมีความรู้ไม่ลึกซึ้งส่งผลต่อความสามารถในการสอน สอดคล้องกับข้อ ค้นพบของเรือนคำ คำมะโน (2552) ที่ว่า บรรยากาศในชั้นเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง เกี่ยวข้องกับ วุฒิทางการศึกษาของครู ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาตรงกับวิชาที่สอนย่อมสอนนักเรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

เวลาที่ใช้ในการสอน พบว่าการสอนอ่านโดยใช้เวลา 60 นาที ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถ ในการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง ในการเรียนการสอนโรงเรียนจะจัดแบ่งคาบเรียนออกเป็นคาบเรียนละ 50-60 นาที การจัดแบ่งเวลาในการสอนอ่านจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2555) ในการเรียนรู้ ของสมองในช่วงหนึ่งๆ ของผู้เรียนจะมีช่วงเวลานาทีทองที่จะสามารถจดจำได้ดีในช่วงระยะต้นชั่วโมงและ ท้ายชั่วโมง ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนของครูในแต่ละชั่วโมงควรดำเนินการ ดังนี้ ช่วงต้นชั่วโมง สมองอยู่ ในช่วงนาที่ทองมีความสามารถในการรับรู้และจดจำดี ครูไม่ควรใช้ช่วงเวลาดังกล่าวตรวจการบ้าน ความสะอาด ห้องเรียน ระดมสมองหรือสอนเนื้อหาที่ไม่เคยรู้มาก่อน ที่ยากเกินไปควรเป็นช่วงให้เนื้อหาใหม่ที่จะเรียนรู้ด้วยการ กระตุ้นความสนใจและสามารถทำได้ ช่วงกลางชั่วโมงเป็นช่วงขาลง เป็นช่วงเวลาที่เหมาะกับการทำ แบบฝึกหัดหรือแบบฝึกต่างๆ จากสิ่งที่เรียนรู้อยู่แล้วในต้นชั่วโมงหรือสนทนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อที่เรียน ช่วง ท้ายชั่วโมงเป็นช่วงสรุปสาระสำคัญของสิ่งที่เรียนรู้อยู่และจัดระบบความคิดอีกครั้งหนึ่ง

ด้านวิธีการสอน การสอนอ่านโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีความบกพร่องใน การอ่าน ศูนย์การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้สอนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วย ตนเองตามความต้องการ ความสนใจและความสามารถจากศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้สอนได้จัดเตรียมเนื้อหาสาระ กิจกรรมและสื่อการสอนแบบประสม (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545) การ สอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้จะ เหมาะกับเด็กนักเรียนที่อ่านหนังสือออกหรือคล่อง ธงชัย กลิ่นอุบล (สัมภาษณ์ 10 มิถุนายน 2556) กล่าวว่า การใช้ ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็ก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อาจไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เพราะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในแต่ละห้องมีหลายกลุ่มทั้งกลุ่มเก่ง กลุ่มอ่อน นักเรียนเก่งที่อ่านได้ก็สนใจกิจกรรม แต่นักเรียนแต่อ่านหนังสือ ไม่คล่องก็จะไม่สนใจในกิจกรรม หากจัดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียนรู้ครูจึงควรออกแบบให้ครอบคลุมส่งเสริมทั้ง เด็กเก่งและเด็กอ่อน

การสอนอ่านโดยให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนมีความบกพร่องในการอ่าน การอ่านด้วยตนเองเป็นวิธีการสอนอ่านอีกแบบหนึ่งที่นักเรียนจะเกิดความคิดพลาดในการอ่านค่อนข้างมาก หากนักเรียนที่อ่านหนังสือยังไม่คล่องหรือยังไม่ออก เมื่ออ่านหนังสือคนเดียวอาจจะเกิดความคิดพลาดเพราะ จะจำในสิ่งที่ตนอาจคิด และอาจจะไม่ชอบการอ่านหนังสือ ดังนั้น ครูจึงควรชี้แนะแนวทางในการอ่านให้นักเรียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ฟังและให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2555) ที่กล่าวว่า การอ่านเองเงียบๆ เกิดขึ้นหลังจากการฟังครูอ่าน และพยายามอ่านออกเสียง การอ่านในใจและการอ่านเองเงียบๆ เกิดขึ้นตั้งแต่เด็กเริ่มสนใจหนังสือ การอ่านในใจอาจเริ่มต้นจากการอ่านคนเดียวหรืออ่านคู่กันก็ได้ ถ้าเด็กสนใจ จะจับคู่กันอ่าน เขาอาจจะช่วยเหลือกันเองในการอ่านได้ การอ่านเองเงียบๆ ค่อยๆ เกิดขึ้นเมื่อ เด็กสนใจที่จะหยิบหนังสือขึ้นมาพลิกดู แม้จะยังไม่เข้าใจ เด็กสนใจที่จะลองอ่าน โดยอาศัยความจำเชื่อมโยงมาจากความทรงจำจากการฟัง เด็กฟังผู้ใหญ่หรือฟังครูอ่าน อาจไม่เข้าใจนักแต่ก็สนใจนั่งพลิกอ่านอาจเริ่มต้นจาก 5 นาที 10 นาที และภายหลังค่อยๆ ขยายเวลาอ่านนานขึ้น

การสอนอ่านโดยให้นักเรียนอ่านตามครู ส่งผลให้นักเรียนมีความบกพร่องในการอ่าน การสอนด้วยวิธีนี้ครูจะเป็นผู้อ่านให้นักเรียนฟังและนักเรียนจะออกเสียงตามครู วิธีนี้เป็นการสอนที่ง่ายแก่ครู ครูส่วนใหญ่ชอบมาก หากครูไม่ใช้วิจารณ์ว่าเมื่อใดควรสอนด้วยวิธีนี้จะเป็นอันตรายต่อเด็กจะทำให้เด็กอ่านไม่ออก เพราะต้องคอยอ่านตามครู โดยเฉพาะครูที่ไม่มีความรู้ที่ลึกในเรื่องของการอ่าน สอดคล้องกับข้อค้นพบที่ว่า ครูที่สอนวิชาภาษาไทยไม่ได้จบการศึกษาทางด้านการสอน ทำให้ การสอนไม่ได้คุณภาพ การสอนให้นักเรียนอ่านตามครูจึงมีผลต่อการอ่าน เพราะนักเรียนจะไม่ฝึกอ่านด้วยตนเอง จะไม่เรียนรู้การสะกดคำ จะคอยฟังสิ่งที่ครูอ่าน ดังนั้นครูจึงควรหาวิธีต่างๆ นานามาสอน และชี้แนะให้เด็ก เค้าคำอ่านให้ออกด้วยตนเอง ครูจะอ่านนำต่อเนื่องเป็นคำๆ ทีละวิธีอื่นๆ ดังกล่าวมาแล้วเด็กไม่เข้าใจหรือครูอ่านนำเพื่อให้รู้จังหวะในการอ่านบทกลอน สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ(2555) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่าน คือ การอ่านด้วยกัน ผู้เรียนกับครูร่วมกันอ่าน เช่นอ่านคลอหรืออ่านตาม การอ่านของผู้เรียน เริ่มจากการให้ผู้เรียนฟังครูอ่านคำคล้องจอง นิทานหรือเรื่องราวสนุกๆ ที่มีภาพประกอบชัดเจนให้ผู้เรียนดูตามตัวหนังสือและรูปภาพจากหนังสือที่ครูอ่าน เพื่อสมองจะได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาพที่เห็นกับความหมายของคำ

การสอนอ่านโดยใช้ภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง การสอนอ่านโดยใช้ภาพเป็นวิธีการสอนที่เชื่อมโยงภาพกับคำ สอดคล้องกับข้อค้นพบของ สุมาลี จอดนอกและคณะ (2551) ศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำ ด้วยเทคนิคการใช้รูปภาพ ช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนบ้านดงเค็ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพของการสอนอ่านเป็นคำด้วยเทคนิคของรูปภาพ มีค่าประสิทธิภาพ 80.61/90.41 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จึงส่งผลต่อการสอนอ่านเป็นคำด้วยเทคนิคการใช้รูปภาพ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านเรียนอ่านโดยการจำรูปคำ โครงสร้างและรูปคำของตัวอักษรที่มีความหมายเด่น และได้อ่านซ้ำๆ บ่อยครั้งจึงจำได้

การสอนอ่านโดยใช้บัตรคำสอน ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง Dolch (2001) กล่าวว่า บัตรคำศัพท์เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ได้มากขึ้น บัตรคำศัพท์สามารถใช้สอนคำศัพท์ที่ครูต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยใช้บัตรคำและบัตรภาพ จะแสดงให้เห็นความหมายที่เฉพาะเจาะจงของศัพท์นั้นๆ ครูสามารถใช้บัตรคำและบัตรภาพ ในการสอนได้หลายรูปแบบ เช่น การใช้บัตรคำและบัตรภาพในการสอนคำศัพท์ การใช้บัตรภาพและบัตรคำอ่านและเขียน สอดคล้องกับ มรรต ศรีเมธากุล (2543) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการสอนอ่านคำภาษาไทยโดยใช้บัตรคำและหนังสือนิทานภาพ และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำภาษาไทยของเด็กก่อนวัยเรียน ก่อนและ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

หลังการทดลอง ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านคำภาษาไทยโดยใช้บัตรคำและหนังสือนิทานภาพ จะมีคะแนนการอ่านก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกทักษะส่งผลให้นักเรียนมีความบกพร่องในการอ่านภาษาไทย

การสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกทักษะเป็นสื่อ เป็นวิธีการที่ครูสอนนักเรียนให้อ่านตามแบบฝึกด้วยตนเอง โดยที่ครูไม่ได้ตรวจหรือทบทวนแบบฝึกทักษะ ทำให้นักเรียนไม่ได้ทบทวนความรู้และมีปัญหาในการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ ศิวกันท์ ปทุมสูติ (2540) กล่าวว่า ครูใช้เวลากับการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนไม่เพียงพอ ซึ่งอาจเป็นเพราะครูมีงานมาก มีเวลาเข้าห้องสอนน้อย หรือให้ความสำคัญกับกิจกรรมอื่นๆ เกินความจำเป็น ครูขาดการวิเคราะห์ทบทวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองปล่อยปละละเลยให้ปัญหาเล็กๆ ค่อยๆ สะสม จนเป็นดินพอกหางหมูเกิน ทั้งนี้ในการสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกทักษะครูควรเลือกแบบฝึกทักษะที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับ อารีย์ บัวคุ้มภัย (2540) กล่าวว่า ในการใช้แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการสอน ครูต้องคำนึงถึงจิตวิทยาการเรียนรู้ และพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละวัย รวมถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลกับแรงจูงใจที่จะช่วยให้นักเรียนสนใจแบบฝึก ตลอดจนแบบฝึกต้องมีรูปภาพประกอบ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน และใช้เวลาในการฝึกสั้นๆ ประมาณ 30-40 นาที เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

การใช้สื่อการสอน หนังสือเรียนภาษาไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที และหนังสือเรียนชุด วรรณคดีและวรรณกรรมแบบฝึกหัดภาษาไทย ซึ่งมีรูปภาพประกอบข้อความตาม แบบฝึกมีความหลากหลาย ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านระดับสูงและปานกลาง หนังสือเรียนภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที เป็นหนังสือเรียนที่มุ่งเน้นทักษะทางภาษาจากการอ่าน เขียน ฟัง ดู พูด เรื่องที่น่าสนใจ ในบทเรียนจะมีภาพประกอบเนื้อเรื่องที่นักเรียนอ่าน หน้าปกของเรื่องจะเป็นภาพขนาดใหญ่ เล่าเหตุการณ์ที่สำคัญเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่าน ก่อนเข้าเนื้อเรื่อง มีการแนะนำคำศัพท์ที่สำคัญพร้อมภาพประกอบ และเนื้อเรื่องในแต่ละตอนมีรูปภาพประกอบข้อความเพื่อให้นักเรียนได้เห็นเหตุการณ์ที่อ่านอย่างชัดเจน รูปภาพมีสีสันสดใส คำสำคัญในบทเรียนมีการเน้นด้วยสีที่แตกต่างกัน ตัวอักษรมีขนาดใหญ่ เว้นช่องไฟแต่ละคำเพื่อให้นักเรียนเกิดความสะดวกในการอ่านและการผสมคำ หนังสือเรียนวรรณคดีและวรรณกรรม (NAME3) ของของบริษัท A B C (นามสมมติ) เป็นหนังสือเรียนที่นำเสนอวรรณคดีและวรรณกรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 รูปแบบคำประพันธ์นำเสนอทั้งร้อยแก้วร้อยกรอง มีรูปภาพประกอบเนื้อเรื่องอย่างชัดเจน รูปภาพมีสีสันสดใส เนื้อเรื่องที่น่าสนใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ ตื่นเต้นนิทาน ที่สอดแทรกคุณธรรมทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ ตัวอักษรมีขนาดใหญ่เหมาะกับวัยของนักเรียน มีการแทรกเกร็ดความรู้เพื่ออธิบายคำศัพท์ใหม่ในบทเรียนที่นักเรียนไม่เคยพบ แบบฝึกหัดของบริษัทเอกชน 3 แห่ง ซึ่งใช้นามสมมติว่า A B C มีรูปแบบข้อความที่หลากหลายน่าสนใจ เช่น ปริศนาคำทาย การเติมคำ อักษรไขว้ การโยงภาพ จับคู่คำ แผนภาพความคิด มีนำเสนอข้อความโดยใช้รูปการ์ตูน สัตว์ ผลไม้ บ้าน ต้นไม้และสิ่งของต่างๆ โดยให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในรูปภาพต่างๆ และระบายสี รูปภาพของแบบฝึกทักษะมีความหลากหลายน่าสนใจเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน สอดคล้องกับ รัตนา รักนิยม (2550 อ้างถึงในรัชนิ ศรีไพรวรรณ 2539) กล่าวว่า การจัดทำแบบฝึกหรือการเลือกใช้แบบฝึกจะต้องสอดคล้องกับจิตวิทยาและพัฒนาการของเด็ก แบบฝึกทักษะจะต้องอาศัยรูปแบบ สีสวย จูงใจเด็ก การให้เด็กทำแต่ละครั้งต้องให้มีความเหมาะสมกับเวลาและความ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3

The 3rd STOU Graduate Research Conference

สนใจของเด็ก และที่สำคัญในการสร้างแบบฝึกหัดคำนึงถึงความแตกต่างของเด็ก ถ้าสามารถแยกแบบฝึกตามความสามารถของนักเรียนได้ จะช่วยส่งเสริมนักเรียนได้เป็นอย่างดี

2.2 ปัจจัยด้านโรงเรียน โรงเรียนให้นักเรียนค้นคว้าหรืออ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ ส่งผลให้นักเรียนมีความบกพร่องในการอ่าน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จะมีความสนใจการอ่านหนังสือประเภทนิทาน และหนังสือที่มีภาพประกอบหลายๆภาพ สีสดใสสวยงาม เรื่องราวที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อม และประเพณีที่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เรื่องชวนสงสัย ชวนคิด สร้างจินตนาการและความคิดฝัน ซึ่งภาษาในหนังสือพิมพ์จะแตกต่างจากภาษาที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรียนอย่างเห็นได้ชัด ภาษาในหนังสือพิมพ์ภาษาที่เป็นภาษาเศรษฐกิจ ธุรกิจการค้า ภาษาทางการเมือง ภาษาการศึกษา ภาษาของตำรวจ ภาษาของคนหลายระดับซึ่งเป็นคำศัพท์ที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ยังไม่ได้เรียนรู้ สอดคล้องกับ วิเศษ ชาญประโคน (2550) กล่าวว่า ภาษาในหนังสือพิมพ์มักจะใช้ถ้อยคำแปลก ไม่เคร่งครัดการสะกดการันต์และการใช้ลักษณะนาม ใช้เครื่องหมายต่าง ๆ เพื่อเน้นความหมายของคำนิยมใช้คำคะนอง ศัพท์แสลงและอักษรย่อ ไม่คำนึงถึงความหมายเดิม ใช้คำผิดความหมาย และใช้คำพุ่มเพื่อยใช้คำโดยไม่คำนึงถึงระบบของภาษา และหน้าที่ของคำ

โรงเรียนมีป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนอ่านข่าวสารส่งผลให้นักเรียนมีความบกพร่องในการอ่าน ป้ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนส่วนมากจะนำเสนอเกี่ยวกับข้อมูลประเพณี เทศกาล วัฒนธรรม และความรู้เกี่ยวกับกลุ่มสาระต่างๆ ข้อมูลที่นำเสนอจะมีตัวขนาดอักษรเล็ก มีรูปภาพประกอบเล็กน้อย ไม่ค่อยดึงดูดความสนใจของนักเรียน การจัดป้ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนจะเน้นให้ความรู้เพิ่มเติม นักเรียนสามารถที่อ่านออกเขียนได้ ซึ่งนักเรียนในแต่ละช่วงวัยจะมีความสนใจในเรื่องที่อ่านที่ต่างกัน เด็กวัย 8-12 เด็กในวัยนี้เริ่มอ่านหนังสือได้บ้างเริ่มมีความคิดจินตนาการมากยิ่งขึ้น สนใจในเรื่องของสิ่งแวดล้อม สนใจเรื่อง วรรณคดี นิทาน นิยายสำหรับเด็กๆ เกี่ยวกับเทพบุตรชาดก สุภาษิต คำพังเพย นิทานพื้นบ้าน การดูหนัง (จิ๋ววรรณ กุหาภินันท์, 2542) ดังนั้น การเลือกหนังสือหรือสื่อสำหรับเด็กวัยนี้ จึงควรเป็นเรื่อง นิยายผจญภัย นิทานพื้นบ้านต่างๆ นิทานคำกลอนต่างๆ เรื่องเกี่ยวกับการเล่นต่างๆในประเพณี เรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน หรือแม้แต่เรื่องของเครื่องดนตรีกลไก อวกาศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ปัจจัยด้านคุณภาพครูผู้สอน วุฒิการศึกษาของครูที่ไม่ตรงกับการสอน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของโรงเรียน ครูที่ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านการสอน แต่มาปฏิบัติหน้าที่การสอนนักเรียน โดยเริ่มฝึกอ่าน ฝึกเขียน นักเรียนโดยที่ครูไม่มีความรู้ด้านการจัดกิจกรรม นักเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 เป็นชั้นที่ควรได้รับการฝึกอย่างถูกต้อง และมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ดังนั้นครูที่สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จึงควรเห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะทางภาษา ตลอดจนมี บุคลิกภาพและพฤติกรรมของครูที่ดี ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการส่งเสริม การพัฒนาหรือยกระดับความสามารถของครูผู้สอน โดยหน่วยงานของรัฐควรมีนโยบายอย่างชัดเจนในการรับสมัครครูให้ตรงกับวุฒิการศึกษา และในแต่ละโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ควรมีครูในแต่ละสาขาวิชาอย่างละ 1 คน เพื่อจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชานั้นอย่างถูกต้องและควรมีการอบรมพัฒนาวิธีการสอนของครูภาษาไทยทุกปีการศึกษา การจัดเวลาในการสอนอ่าน เนื้อหาในแต่ละด้านมีความยากง่ายไม่เหมือนกัน ครูผู้สอนจะต้องจัดเวลาในการสอนให้มีความเหมาะสม โดยดูความเหมาะสมของเนื้อหาที่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ใช้อ่านกับนักเรียนแต่ละคน สำหรับวิธีการสอนอ่าน การสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกทักษะ แบบฝึกที่ดีควรมีเนื้อหาอยู่ในบทเรียนหรือสอดคล้องสัมพันธ์กับบทเรียน แบบฝึกควรมีหลายรูปแบบ ตัวอักษรและภาพควรมีสีสันสวยงาม เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน แบบฝึกที่ดีควรมีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน ดังนั้นก่อนการเรียนรู้ ผู้สอนจึงควรวิเคราะห์จัดกลุ่มผู้เรียน และสร้างแบบฝึกให้สอดคล้องกับนักเรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ปัจจัยด้านโรงเรียน การจัดปฐปะชาสัมพันธ์ในโรงเรียน โรงเรียนควรจัดให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน โดย ธรรมชาตินักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จะชอบเรื่องราวที่เป็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ เรื่องราวเกี่ยวกับเทวดานางฟ้า และภาษาที่ใช้จะต้องง่ายเหมาะกับวัยและความสนใจ มีภาพประกอบสีสันที่สวยงาม จะเป็นสิ่งดึงดูดให้นักเรียนชอบอ่านข้อความหรือป้ายนิเทศนั้น จัดกิจกรรมบันทึกการอ่าน เพื่อเป็นการพัฒนาการอ่านและส่งเสริมการอ่านของนักเรียน กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ จะทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านที่ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่สามารถแบ่งกลุ่มความสามารถในการอ่านเพิ่มเติม เช่น เจตคติต่อการอ่าน อิทธิพลของสื่อต่อการอ่าน

2.2 ควรศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนในระยะยาว โดยติดตามผลของนักเรียนกลุ่มเดิมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เห็นแนวโน้มของความสามารถในการอ่านของนักเรียน

2.3 ควรวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการศึกษาในรูปแบบของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (path Analysis)

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ (2551) “ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551” กรุงเทพมหานคร สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ
- _____. (2555) “แนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง” กรุงเทพมหานคร สกสศ.ลาดพร้าว
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) “การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน” กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคาร
- ชุดิวรรณ เจริญสุข (2553) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม เขตสัมพันธวงศ์” สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- ทิพย์มณี ตะเกาหิรัญ (2548) “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- ธนู ทดแทนคุณ และกุลวดี ทดแทนคุณ (2549) “ภาษาไทย1” พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

- นิตา การุณ (2551) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1” ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- บันลือ พกษะวัน (มปป) “มิติใหม่ในการสอนอ่าน” พิษณุโลก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เบญจางค์ ปั่นคล้าย (2551) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานนดิเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร” สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ไพพรรณ อินทนิล (2546) “การส่งเสริมการอ่าน” ชลบุรี ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- วิเศษ ชาญประโคน (2550) “ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร” กรุงเทพมหานคร ทริปเพิ้ลกรุ๊ป
- วิทยากร เขียงกุล (2553) “รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2551/2552 บทบาทการศึกษากับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม” กรุงเทพมหานคร ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ
- มธุรส ศรีสุเมธากุล (2543) “ การสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้บัตรคำและหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน” กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2537) “ แนวทางการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน” กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รุ่งรัตน์ บุญเรือง (2553) “การวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกกลุ่มความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2”วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- อารี บัวคุ้มภัย (2540) “การสร้างแบบฝึกทักษะการใช้ถ้อยคำในงานร้อยแก้วสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร

Dolch. (2001) Dolch Word (Online) Available from <http://www.dolchword.net> 27 October 2010

Good, C. V. (1996) “Dictionary of Education, 3th ED”. New York : McGraw Hill

Harris , D. P. (1969) “Testing English as Second Language” New York: McGraw-Hill